

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-464-1-3>

**THE HUMAN FACTOR IN THE MECHANISMS
OF STATE POWER DURING AN ARMED CONFLICT:
PROBLEMS AND WAYS TO SOLVE THEM**

**ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР В МЕХАНІЗМАХ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Midina A. S.

*graduate student of the department
of personnel management
and entrepreneurship
Educational and Scientific Institute
“Institute of Public Administration”
Kharkiv National University named
after V.N. Karazin
Kharkiv, Ukraine*

Мідіна А. С.

*аспірантка кафедри управління
персоналом та підприємництва
Навчально-науковий інститут
«Інститут державного управління»
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
м. Харків, Україна*

Триваючу збройну агресію (збройний конфлікт) Російської Федерації проти України державні посадовці світової спільноти називають «неоголошеною війною». З юридичної точки зору, будь-яке формулювання зазначених подій має свої юридичні наслідки. Однак, шляхами вирішення збройного конфлікту виступають дипломатія та воєнний шлях. При чому, будь-який з варіантів його вирішення обирається залежно від політичної волі суспільства.

Відповідно до ст. 17 Конституції України, оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні Сили України, а забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом [1].

Одним із таких військових формувань є Національна гвардія України, військовослужбовці якої з перших днів збройного конфлікту стикнулися з рядом проблем, які потребували і потребують негайного їх вирішення. Наприклад, безрозсудність та недалекоглядність військових командирів ставили під загрозу життя та здоров'я підлеглого особового складу. Проявлялося це у випадках, коли:

– в приміщенні, де зберігалися різні види зброї та боеприпаси до неї, прятали від БМ-21 «Град» особовий склад;

– на неналежному рівні організувалася взаємодія між відомчими структурними підрозділами, що призводило до поранень особового складу (військовослужбовці ідентифікували один одного як ворога).

Поряд з цим, до проблем військовослужбовців під час збройного конфлікту можна віднести факти зловживання службовим становищем посадовими особами. А саме:

– включення у бойові накази осіб, які не перебувають у зоні бойових дій або не виконують службово-бойові завдання за призначенням (тобто рахуються на одній посаді, а виконують посадові обов'язки іншої);

– одноосібне суб'єктивне рішення щодо залишення кадрового потенціалу в зоні бойових дій з метою подальшого отримання ними грошової надбавки;

– неналежне оформлення звітної документації, яка в подальшому впливає на виплати військовослужбовцям;

– не оформлення волонтерської допомоги обліковими документами;

– приховування фактів нестатутних відносин та професійних хвороб.

Даний перелік не є вичерпним. Адже людський фактор в умовах збройного конфлікту набуває особливого значення, а методи, технології, рівні та міри управлінського впливу з боку державної влади вносять свої відповідні корективи до факторів впливу [2, с. 51].

Нагадаємо, що чинниками впливу на управління людьми виступають: мотивація, авторитет особи, організація робочого місця тощо. А технологія державного управлінського впливу здійснюється через інформацію, технічні засоби та людей (їх компетентність та кваліфікацію) шляхом трьох рівнів його реалізації – мікрорівень/ тактичний, середній рівень/оперативний і макрорівень/ стратегічний [3, с. 39]. При цьому, методами взаємодії є способи управлінського впливу на людський фактор з метою створення умов для ефективного його функціонування відповідно до напрямків державної політики. Здійснюються на формальному та неформальному рівнях і, незалежно від рівнів управлінського впливу та залежно від адміністративно-правових режимів, включають: контроль, зобов'язання, заборони, субординацію, координацію [2; с. 51].

Таким чином, ми приходимо до висновку, що людський фактор в механізмах державної влади під час збройного конфлікту має суттєве

значення і їх наслідки. Проблеми, що виникають на різних рівнях управління, носять нестійкий характер за умови незмінності політики держави. Для підвищення ефективності функціонування механізмів державної влади доцільно посилити роботу в напрямку військово-патріотичного виховання та якості підбору особового складу.

Література:

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996, № 30, ст. 141.
2. Мідіна А.С., Орел О.В. Деякі проблеми кадрового потенціалу Національної гвардії України під час неоголошеної війни. *Дніпропетровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. № 2, 2024. С. 48–53.
3. Мідіна А.С. Модель розвитку кадрового потенціалу Національної гвардії України як компонент державного регулювання на різних рівнях управління : *Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління*. № 4 (70), 2023. С. 36–41.